

Dit had ik voor geen geld willen missen; Shumy, shupria en Pinky (zie foto, van links naar rechts), drie EIB-studentes, die sinds de eerste klas lagere school, dankzij een EIB-studiebeurs de kans hebben om te studeren, krijgen vandaag de HSC-resultaten (resultaten eindexamen hoger middelbaar). Het is 12 uur op de middag en we zijn bij Shupria thuis. Shupria en Pinky ijsberen door het te kleine kamertje (2/3 ervan is gevuld met een tweepersoonsbed). Shumy is er nog steeds niet; zij klaagde gisteravond over buikpijn, buikpijn van de zenuwen. Ik ben er gerust in dat ze alle drie prachtige resultaten zullen behalen; het zijn stuk voor stuk doorzetters en heel gemotiveerde studentes. Maar vooral Shumy is er niet gerust in; ze heeft een erg zware tijd achter de rug. Tijdens de examens heeft ze zelfs moeten onderduiken in het EIB-vluchthuis. Haar jongere broer is namelijk een agressieve gek; elke reden is goed om zijn familie en vooral zijn oudere zus te terroriseren. Indien zijn eten niet op tijd klaar staat, of er is iets wat hem niet zint, breekt hij letterlijk de boel af.

Zoals in de meeste Bengaalse families wordt ook bij Shumy thuis de zoon als een ‘godsgeschenk’ beschouwt en de dochter als een ‘vloek’. Voor een dochter moet je namelijk een bruidschat betalen, een dochter gaat, na haar huwelijk, inwonen bij haar echtgenoot en schoonouders. Investeren in een dochter ‘zijn dus kosten op het sterfhuis’. Een zoon daarentegen brengt zijn bruid mee naar huis; de vrouw is dan verplicht om voor haar echtgenoot en zijn ouders te zorgen. Zonder morren. Dat is haar reden van bestaan. En kinderen baren (vooral veel zonen). De meeste schoonmoeders maken er een misselijke sport van om de nieuwe bruid zoveel als mogelijk publiek te affronteren, het leven moeilijk te maken. Ze laten hun zoon de keuze: ‘je vrouw of je moeder’. Vaak draaien dergelijke conflicten uit op (jarenlange) fysieke mishandeling of moord, of zelfmoord van de nieuwe bruid, indien ze het misbruik niet meer aankan. Het is een overbekend en uitgemolken thema in Bengaalse films en tv-drama’s, het is een weerkerend, triest, nieuwsfeit in de Bengaalse kranten. Elk meisje (!) wat ik ooit daarover heb gesproken in Bangladesh heeft angst om te trouwen, net omwille van het schrikbeeld van de schoonmoeder (je zou toch denken dat in een land zoals Bangladesh waar vrouwen zwaar gediscrimineerd worden, vrouwen het voor mekaar opnemen. Niets is echter minder waar).

Naast haar studies verdient Shumy een centje bij door bijles te geven aan kinderen uit de lagere school. Een klein deel van haar inkomen spaart ze, al de rest geeft ze thuis af aan haar moeder. Ze moet wel. Haar vader werkt niet en is bovendien verslaafd aan alcohol; haar fameuze broer werkt als gevelschilder, maar weigert om 1 cent bij te dragen. Er is dus geen geld en het hele gezin valt terug op de schouders en het karige inkomen van Shumy. Tijdens de eindexamens had ze, volgens haar broer, niet voldoende rijst gekookt, waarop hij alle studieboeken van Shumy op de straat smet, persoonlijke zaken (zoals foto’s en spulletjes die ze van EIB had gekregen) scheurde hij kapot. Niet enkel het schaarse meubilair moest eraan, hij sloeg zelfs een gat in de muur van het kleine kleihuis, en vernielde de waterpomp. Shumy’s vader deed niets om zijn zoon te stoppen (volgens hem had zijn zoon gelijk), de moeder had te veel angst om tussenbeide te komen (EIB heeft de vrouw meermaals medische zorgen moeten toedienen omwille van de klappen die ze had gekregen), en uiteindelijk heeft Shumy in het midden van de nacht met enkel een paar studieboeken onder arm haar toevlucht gezocht in het EIB-vluchthuis (niet voor niks is EIB jaren geleden dit vluchthuis begonnen; het heeft zijn nut al bewezen!). Het was 4 uur in de ochtend. Diezelfde ochtend om 8.30 u zat Shumy voor haar eindexamen Engels... Om nog meer ruzie te voorkomen, moest Shumy – volgens haar broer - ook opdraaien voor de kosten van de reparatie van de waterpomp. ‘Telkens wanneer het examens waren, was er slaande ruzie thuis’ zegt Shumy later tegen me ‘ze deden alles om me het studeren onmogelijk te maken, niemand thuis heeft het ooit gewaardeerd dat ik studeerde, ik heb nooit van iemand begrip of medewerking gekregen’.

Shupria en Pinky hebben via de EIB-gsm telefonisch contact met schoolvrienden die letterlijk een cybercafé in het dorp hebben bezet; de HSC-eindresultaten worden namelijk steeds nationaal, op dezelfde dag bekend gemaakt. Sinds enkele jaren kan je de resultaten ook nakijken via het internet. Maar meer dan 90% van de studenten kan zich geen computer veroorloven, en indien je al een computer hebt, is er geen elektriciteit (we hebben om de 2 uur, 3 uur geen elektriciteit), of werken de telefoonlijnen niet. Het digitale tijdperk is nog steeds 'a far cry' in Bangladesh.

Pinky is de eerste die haar resultaten kent; ze is geslaagd met een score A (de 2de hoogste score). Ze gilt het uit aan de telefoon. Haar ogen stralen. Onmiddellijk vraagt ze naar de resultaten van Shupria en Shumy. Daarvoor moet ze de unieke cijfer -en lettercodes opgeven, die alle studenten die aan het HSC-examen hebben deelgenomen, hebben gekregen. Ook Shupria scoort A. Ze kijkt beteuterd; ze had meer verwacht. Maar haar moeder is de hemel te rijk. Shupria en haar oudere zus, Jusna, werden bijna 12 jaar geleden, de dag na het overlijden van hun vader, in het EIB-programma opgenomen. Twee enorm triest kijkende meisjes stonden aan de deur naar de grond te staren. Ze begrepen er niets van. Hun wereld was ingestort. Gisteren was er geen wolkje aan de hemel, vandaag stond hun moeder om hulp te bedelen bij een 'bideshi' (buitenlander). Toch straf dat die moeder daar toen heeft aan gedacht; haar echtgenoot net overleden, maar haar dochters moesten verder studeren.

Ik was het trieste verhaal min of meer vergeten, maar Shupria is naast me komen zitten, en vertelt me hoe ze zich toen voelde. 'En je hebt ons een kans gegeven', zegt ze nu 'jij hebt ons laten studeren, zonder jou en EIB had ik dit nooit kunnen verwezenlijken!'. Ook Pinky komt me nu bedanken. Ze probeert de tranen terug te dwingen. Ook zij had geen mogelijkheid gehad om te studeren indien EIB er niet was geweest. Zegt ze. Maar de prestatie ligt volledig in hun handen, vind ik, zij hebben gestudeerd en doorgezet, EIB heeft enkel de kansen gecreëerd. Pinky was eigenlijk een 'probleemmeisje', jaren geleden wou ze niet meer studeren en verstopte ze zich in plaats van naar school te gaan. Telkens heb ik haar teruggevonden, om haar uiteindelijk zelf naar een kostschool te brengen ergens buiten Chittagong (4 uur rijden ten noorden van Cox's Bazar), waar ze niet meer kon gaan lopen.

Shumy komt nu binnen, zij weet nog niet of ze geslaagd is, maar wij weten het wel; ook zij scoort A in alle vakken. Het alsof ze niet eens hoort wat we zeggen, alsof we geen contact kunnen maken. Ze is duidelijk niet voorbereid op goed nieuws. Volgens haar proberen we haar voor de gek te houden en het duurt even voor het tot haar doordringt dat ze geslaagd is, en dan nog geslaagd met erg goede resultaten. Ze kijkt me totaal verdund aan en valt me dan plots schreiend rond de hals waar ze een tijd lang blijft snikken. Lachen en schreien, emoties komen los. Nu is het hek helemaal van de dam. Familie en vrienden, burens en kennissen komen binnenvallen of steken het hoofd door het raam. De telefoon staat niet stil; iedereen kent wel iemand die aan het examen heeft deelgenomen, en iedereen wenst de resultaten van de ander te kennen.

Links naar rechts: Mumena, Pinky, Shupria ondergetekende, Shumy en Rumpa

Ik ben uiterst fier op de drie meisjes; dit zijn mijn studenten, stuk voor stuk opgegroeid in miserie, anders hadden ze geen kans gemaakt op een EIB-studiebeurs. Ik heb hen zelf uitgekozen voor het EIB-programma, les gegeven, in scholen en colleges ingeschreven, naar de dokter gebracht wanneer ze ziek waren, eten gegeven, herhaaldelijk thuis opgezocht om het contact tussen EIB en de familie niet te verliezen, we zijn samen op uitstap geweest, hebben elk jaar samen de verschillende religieuze festivals gevierd ... En nu zijn de snotneuzen van 12 jaar geleden plots opgegroeid tot prachtige jonge volwassenen, die op eigen benen staan, en morgen hun studies aan de universiteit kunnen beginnen. Kortom, ik ben een blij mens. Wat kan ik me nog meer wensen?

De volgende dag spreek in opnieuw af met de Shumy, Shupria en Pinky. EIB geeft namelijk een bonus van 20.000 Taka (+/- 235 Euro) aan studentes die zonder noemenswaardige problemen, van de 1ste klas lagere school tot en met de laatste klas hoger middelbaar (t.t.z. 12 jaar) onder EIB-vleugels studeren (en met goede resultaten afstuderen). We hebben afgesproken in de bank, want de 20.000 Taka wordt op een persoonlijke bankrekening op naam van de studente geplaatst. De 3 meisjes glunderen. Als je weet dat een arme persoon in Bangladesh amper 9 Euro per maand verdient, is dit bedrag wat ze van EIB krijgen, een klein kapitaal. Ze hebben het verdiend, ze hebben er 12 jaar voor gevochten.

Ik besluit om iedereen een kans te geven om de goede resultaten te vieren en organiseer een feestje voor al de EIB-studentes die het HSC hebben gedaan. Maar diezelfde dag ga ik 's avonds ook onverwacht op bezoek bij Shumy. 'Niemand bij mij thuis heeft gevraagd of ik geslaagd ben', had Shumy schouderophalend geantwoord op mijn vraag, 'het interesseert hen niet eens'. Ik neem een doos zoetigheden mee. Enkel Shumy's moeder is thuis. Het kleihuis ziet er niet uit. Ik zou er mijn fiets niet eens willen binnenzetten, alsof er een bom is gevallen. Alles stuk, zelfs de tussenmuur is volledig vernield. Ik houd me dom en vraag aan Shumy's moeder wat er is gebeurd. 'Ha' antwoordt ze, 'het huis was wat donker met die muur, dus hebben we besloten om die eruit te halen'. Ze weet duidelijk niet dat ik het ware verhaal ken. Ik geef haar de doos met zoetigheden en zeg: 'omdat je dochter is geslaagd voor haar eindexamen, de eerste persoon in jullie familie die ooit naar school is geweest, je eigen dochter, waarom moet je dat ogenblik voor haar verknallen?!' Ze kijkt naar de grond en zoekt naar excuses. 'Shumy heeft steeds ruzie met haar broer' lacht ze, 'je kent dat wel, woordenwisselingen tussen broer en zus...'. Nog steeds staat ze aan de kant van haar zoon tegen haar dochter. 'Wat kan ik doen' klaagt ze plotseling, 'ik kan toch moeilijk mijn zoon laten arresteren, hij is erg agressief en krijgt steeds gelijk van zijn vader, wat moet ik doen'. Ik vraag me af wat deze familie in de nabije toekomst gaat doen; er zijn geen universiteiten in Cox's Bazar en Shumy, Shupria en Pinky studeren binnenkort aan een Engelstalige privé-universiteit in Chittagong, waar ze ook op internaat zullen gaan. Pinky en Shupria gaan economie studeren, Shumy wil haar masters in Engels literatuur behalen. Maar ik houd wijselijk mijn mond. Ik wens geen slapende honden wakker te maken. Blijkbaar hebben ze bij Shumy thuis er nog niet bij stilgestaan dat ze Shumy zullen 'verliezen'. Shumy is wel begaan met het lot van haar moeder, maar de rest kan haar niks meer schelen. Ze is zo schandelijk misbruikt door haar eigen familie, dat ze haar eigen familieleden als vreemden is gaan beschouwen. 'Nog 4 jaar universiteit en ik heb mijn diploma en kan aan mijn eigen leven beginnen', heeft Shumy me eerder op het feestje gezegd. Geen woord over haar familie.

We brengen ook een bezoek aan Rumpa die haar medische studies doet aan het Amerikaanse 'Memorial Christian Hospital' (MCH). Ze is nu afgestudeerd als hulpverpleegster en heeft als enige studente, onmiddellijk een baan gekregen in het hospitaal. Ze geeft ook Bengaalse les aan het nieuwe Amerikaanse medische personeel. Het MCH gaat namelijk een nieuwe vleugel bouwen en er is meer medisch personeel nodig. In 2011 studeert Rumpa verder voor 'paramedici'. Het is haar droom om uiteindelijk arts te worden, en indien EIB en het MCH daarvoor de mogelijkheden (en geld) vinden, zal het niet bij een droom blijven...

Rumpa speelt gids voor ons in het hospitaal en neemt – tot jolijt van iedereen - zelfs mijn bloeddruk. In de vrouwenafdeling ligt een zwaar verbrand meisje (ongeluk met het bijvullen van de olielamp), een jonge vrouw die zelfmoord heeft willen plegen door batterijzuur te drinken (haar familie wil haar niet laten trouwen met de persoon waarop ze verliefd is, maar wil haar uithuwelijken aan iemand anders), een slachtoffertje van een verkeersongeval (door een bus, waarvan de chauffeur, zoals gewoonlijk, vluchtmisdrijf heeft gepleegd), ... Voor iedereen heeft Rumpa een vriendelijk woord, haar advies wordt gevraagd, ze springt bij waar het nodig is. We zijn er allemaal stil van geworden, en staren vol bewondering naar 'onze Rumpa'...

Dit is het verhaal van Education International, Belgium vzw (EIB). Na bijna 20 jaar als hulpverlener te hebben gewerkt, geloof ik niet meer in het 'slechte nieuws'. Gruwelijk feiten, tragische evenementen, we kennen allemaal dergelijke verhalen (*verhaal BBC World 24 mei 2010: Man in Jordanië - Zarqa regio - verkracht 5 jaar lang zijn eigen dochter. Wanneer ze 19 raakt het kind zwanger. Hij is op dat ogenblik 46. Om het 'schandaal' te verbergen, voert de man zelf een 'abortus' uit op zijn eigen dochter met een 'carpet-cutter'. Het meisje is 5 maanden zwanger en bloedt afschuwelijk langzaam dood. Moeder weet van de verkrachtingen af, maar houdt haar mond omdat haar echtgenoot dreigt om haar en de andere kinderen - 17 en 10 jaar - te vermoorden*).

Offer en gebed in de Boeddhistische tempel

Doneren mensen meer indien de inhoud van het verhaal verschrikkelijk is?! Als hulpverlener & ontwikkelingswerker en als ex-oorlogsverslaggever, weet ik als geen ander dat de realiteit walgelijk kan zijn en dat de reden waarom EIB zich in Bangladesh inzet voor de opvoeding en educatie van kansarme (wees)meisjes en blinde meisjes, net die afschuwelijke discriminatie en brutale realiteit is. Maar ik weet ook dat er positieve verhalen bestaan en dat kansarme meisjes, alle tegenkanten en tegenslagen ten spijt, een enorme wilskracht hebben om uit die uitzichtloze miserie op te staan om op te groeien als prachtige persoonlijkheden, als zelfstandige vrouwen.

Omwille van de goede examenresultaten besluiten Shupria en haar moeder om naar de locale Boeddhistische tempel te gaan, en daar een offer te brengen en te bidden tot Boeddha. Shumy, Pinky en Hazera besluiten om mee te gaan. Shupria (rechts op de foto) en haar moeder zijn Boeddhist, Pinky (links op de foto) is Hindoe, Shumy en Hazera zijn Moslim. Eens in de tempel zegt elk meisje op haar manier 'bedankt' aan wie of wat dan ook, Allah, Shiva, Boeddha, het doet er niet toe; moslims, Hindoes en Boeddhisten zitten zusterlijk in de tempel naast mekaar te bidden. Geen hoofddoek, geen verschil, geen discussie, iedereen gelijk. Het is zo mooi, zo wonderlijk om zien. En zo eigen aan het EIB-programma!

Dat wens ik de mensen te vertellen, daarover wens ik te schrijven, want dat is de ziel van het EIB-onderwijsprogramma, een pluralistisch en humanistisch uitgangspunt. Iedereen heeft recht op kwalitatief en kindvriendelijk onderwijs, niet omdat je bij een bepaalde ideologie of godsdienst behoort, jongen of meisje bent. In het bijzonder arme mensen, kinderen zijn meer dan een extra investering waard om langs onderwijs gelijke kansen te krijgen en hun leven vorm te geven, om zo uit die vicieuze cirkel van armoede te kunnen komen. Hieraan wensen wij met zoveel mogelijk mensen aan bij te dragen

Ik ben trots op de resultaten van deze kinderen; dit zijn de realisaties van EIB, de realisaties van alle personen die zich in België belangloos inzetten voor EIB, van alle donors. Maar het blijven bovenal de realisaties van alle EIB-studentes die zich met enorme motivatie en wilskracht vooruitstuwden, de toekomst tegemoet als onafhankelijke en zelfstandige vrouw, een toekomst die er stukken beter uitziet dan de hel waarin EIB ze heeft gevonden.

Bedankt voor alle hulp en mag ik iedereen opnieuw vragen om te blijven steunen! EIB is werkelijk een unieke organisatie en de behaalde resultaten zijn verbluffend.

Dit prachtige werk kan EIB enkel en alleen verder zetten met uw steun!

Willy Legendre

Een nieuw project in de steigers: EIB richt eigen school op in Ramu, Ramkot

Reeds 3 jaar subsidieert EIB de studie en verblijfskosten van een 60-tal meisjes in Bangladesh die verbonden zijn aan het weeshuis te Ramu, Ramkot, dat gelegen is in de nabijheid van Cox's Bazar. Vele kinderen uit het weeshuis komen uit minderheidsgroepen die een eigen taal spreken. Bengaals, de officiële landstaal, is voor hen een vreemde taal.

De kinderen gaan nu naar de overheidsschool in de buurt waar ze in klassen van 60 tot 100 kinderen samen zitten. Iedereen begrijpt dat je zo geen nieuwe taal leert. Het weeshuis organiseert nu bijlessen om daaraan te verhelpen. Maar het kan beter. Zo is de idee gegroeid om een eigen school op te richten die aangepast en kwaliteitsvol onderwijs aan deze kinderen en aan arme kinderen uit de buurt aanbiedt. Dit vereist kleinere klassen met moderne, actieve lesmethodes en goed opgeleide en gemotiveerde leerkrachten.

Lut vooraan links en **Hugo** achteraan rechts op de groepsfoto van de training in Ramkot

In dat perspectief is een EIB - team van lerarenopleiders, Hugo en Lut, deze zomer gestart met het bijscholen van leraren en opvoeders in het weeshuis, die les zullen geven in onze eigen school. Indien alles zoals gepland verloopt, wordt er dit en volgend jaar een EIB-school gebouwd op het terrein van het weeshuis. In 2012 starten we met een kleuterklas en een eerste en tweede leerjaar. Het is de bedoeling deze school op termijn uit te breiden tot het achtste leerjaar.

Alle kinderen - waar ook ter wereld - hebben recht op kwaliteitsonderwijs. Wij trachten met EIB dit voor weeskinderen en arme kinderen in Bangladesh mee te realiseren.

We hebben uw milde steun uit België nodig om dit werkelijkheid te laten worden. We houden u op de hoogte.

Lut en Hugo

Ondetstaande mail kregen wij van Hazera Khanam, die zopas haar diploma Masters behaalde in Londen. Zij is de allereerste studente uit het EIB project die haar studies met zeer mooi resultaat in het buitenland kon doen. Met deze mail bedankt zij EIB en alle donoren.

Dear Lut and all members of the Board of Directors of EIB,

I am very happy to inform you that I received my final results and that I have passed my masters.

First of all I like to thank EIB for all support I have received during the past years. I never could have studied without the help of EIB, it was impossible for me to go to school, to get educated, even to write you this email in English. Without the scholarship I received from EIB, I would have been married a long time ago. My life would have been dictated by my husband, family in law, culture and religion. However, because of EIB, I could achieve my dreams as a free person with equal rights!

I still have to do some work for the university, however I passed and I can start planning my future life as a free person, I can look for a good job having this university degree. I did not decide yet what to do; go back to Bangladesh to look for a job, or stay in the UK. I need some time to make up my mind now.

However, again I like to thank you and all the donors for all the support I got from you. EIB did not only change my life in a positive way, but also the life of my mother, sisters and brother. I am the first girl from my community who received the honour to go abroad to study at a foreign university. I really hope more girls will be able to follow my example. However, most of these girls are underprivileged and are in urgent need of extra support to study. That is the reason why the presence of an organisation like EIB in Bangladesh is so important! And I know what I am writing about, believe me!

Very kind greetings to all of you, your student,

Hazera Khanam

**ALLE GIFTEN BOVEN 30 EURO ZIJN FISCAAL AFTREKBAAR,
DAARVOOR KRIJGT U EEN FISCAAL ATTEST VAN EIB:**

REKENINGNUMMER:

KBC 410 - 0655581 - 78

IBAN: BE 69 - 4100 - 655581 - 78

BIC: KREDBEBB

Contacteer EIB op: secretariaat@education-international.be / tel.: 0485118850

Adres: Lange Klarenstraat 12, 2000 Antwerpen

Meer info op: www.education-international.be